

MAAMBUKIZI YA TYUBU YA KUPUMUA

Mwongozo wa hatua kwa hatua ya jinsi ya kusimamia maambukizi yako

HATUA ZA UTUNZAJI WA KIBINAFSI

1. Jinsi ya kujisaidia ili upate nafuu
2. Angalia dalili zako zinadumu kwa muda gani
3. Kuwa makini na dalili kubwa
4. Mahali pa kupata usaidizi

1. JINSI YA KUJISAUDIA ILI UPATE NAFUU

Kwa maambukizi yoyote, unaweza kufanya yafuatayo ili ujisaidie.

Kunywa dawa ya 'paracentamol'
ili upunguze homa; fuata
maagizo kila wakati

Muulize mfamasia wako
akushauri jinsi ya kupunguza
dalili zako

Pata mapumziko ya kutosha
hadi upate nafuu

Kunywa maji ya kutosha ili
uepuke kuhisi kiu

Tumia tishu unapochemua ili usaidie
kuzuia kuenea kwa maambukizi

Nawa mikono yako ili usaidie
kuzuia kuenea kwa maambukizi

Kwa maelezo zaidi, tembelea tovuti ya NHS Choices www.nhs.uk.

Maambikizi ya kawaida hupata nafuu bila ya dawa.

Pata kujua jinsi unaweza kutumia madawa vizuri kwa kutembelea:

www.antibioticguardian.com.

2. ANGALIA DALILI ZAKO ZINADUMU KWA

Maumivu ya sikio
Hupata nafuu kwa muda wa Siku 8

Jumatatu	Jumanne	Jumatano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Maumivu ya koo
Hupata nafuu kwa muda wa siku 7-8

Jumatatu	Jumanne	Jumatano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Mafua
Hupata nafuu kwa muda wa siku 14

Jumatatu	Jumanne	Jumatano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kikohozi
Hupata nafuu kwa muda wa siku 21

Jumatatu	Jumanne	Jumatano	Alhamisi	Ijumaa	Jumamosi	Jumapili
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Ikiwa hujaanza kupata nafuu hata kidogo kwa muda uliotolewa hapo juu, pata ushauri kutoka kwa GP practice wako.

Ikiwa unajihisi vibaya zaidi, pigia

NHS 111, NHS Direct Wales au NHS 24 (angalia hatua ya 4).

3. KUWA MAKINI NA DALILI KUBWA

Ikiwa uko na maambukizi na ukapata aina yoyote ya dalili zilizo hapa chini, unafaa **kumwona daktari kwa haraka**. Pigia simu **GP practice wako** au pigia **NHS 111**, **NHS Direct Wales** au **NHS 24**.

Maumivu makali ya kichwa

Ngozi baridi sana

Matatizo ya kupumua

Ukihisi kuchanganyikiwa

Maumivu ya kifua

Matatizo ya kumeza

Kukoho damu

Ukihisi kuwa katika hali mbaya zaidi

4. MAHALI PA KUPATA USAIDIZI

Ukiwa na hali ya DHARURA, piga 999 mara moja.